

A Magyar Köztársaság nevében!

A Pécsi Ítéltábla Pécsett, a 2010. évi július hó 7. napján megtartott nyilvános fellebbezési tárgyalás alapján meghozta a következő

v é g z é s t :

A másodfokú bíróság az emberölés büntette és más bűncselekmény miatt a **vádlott** ellen indult büntetőügyben a Baranya Megyei Bíróság 12.B.260/2009/24. számú ítéletét azzal hagyja helyben, hogy a vádlottat terhelő bűnügyi költség összege 622.328 (hatszázhuszonkettőezer-háromszázhuszonnyolc) forint, míg 666.036 (hatszázhatvan-hatezer-harminchat) forint bűnügyi költséget az állam visel.

A kiszabott szabadságvesztésbe a 2010. január 5. napjától a mai napig előzetes fogvatartásban eltöltött időt továbbmenően beszámítja.

Kötelezi a vádlottat a másodfokú eljárásban felmerült 5.000 (ötezer) forint bűnügyi költség megfizetésére.

I n d o k o l á s

A Baranya Megyei Bíróság 12.B.260/2009/24. számú, 2010. január 5. napján kelt ítéletével vádlottat 1 rb. emberölés büntette és 1 rb. rongálás büntette miatt halmazati büntetésül 16 év fegyházra, mellékbüntetésül 10 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztésbe a vádlott által előzetes fogvatartásban eltöltött időt beszámította. A vádlottal szemben vagyonekobzást rendelt el, rendelkezett a bűnjelekről, és részben kötelezte az eljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

A megyei bíróság ítélete ellen az ügyész a vádlott terhére, a büntetés súlyosításáért, a vádlott és védője enyhítésért jelentett be fellebbezést. A Pécsi Fellebbviteli Főügyészség átiratában és a tárgyaláson jelen lévő képviselője útján az ügyészi fellebbezést fenntartotta, az ügyben bizonyítási indítványt is előterjesztett, majd perbeszédében a vádlottal szemben kiszabott főbüntetés súlyosítására tett indítványt.

A kölcsönösen bejelentett jogorvoslati kérelmek alapján eljárva az ítélőtábla a Be.348.§ (1) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét és az azt megelőző eljárást felülbírált. Ennek eredményeként megállapította, hogy az elsőfokú bíróság túlnyomórészt a perrendi szabályok betartása mellett folytatta le a bizonyítási eljárást, a tényállást felderítette, a bizonyítékokat beszerezte és értékelte, indokolási kötelezettségének is mindenben eleget tett.

Eljárási szabályt sértett azonban a megyei bíróság, amikor a H. E. pszichológus által készített véleményt, mint szakvéleményt bizonyítékként felhasználta. A Be.102.§ (1) bekezdése értelmében a bíróság, az ügyész, illetve a nyomozó hatóság a szakértői névjegyzékben szereplő igazságügyi szakértőt, illetőleg szakvélemény adására feljogosított gazdasági társaságot, szakértői intézményt vagy külön jogszabályban meghatározott állami szervet, intézményt rendelhet ki szakértőként. Ettől eltérni csak akkor lehet, ha ilyen szakértő kirendelése nem lehetséges. A szakértői névjegyzékben több pszichológus is szerepel, akik a Dunántúlon, Pécsen, illetve Kaposváron látnak el szakértői tevékenységet, így nincs akadálya névjegyzékben szereplő szakértő kirendelésének. Annak ellenére, hogy a H. E. pszichológus által készített vélemény szakmai szempontból nem kifogásolható, az szakvéleményként nem értékelhető, mert készítője nem szerepel a szakértői névjegyzékben, ezért szakvélemény adására sem jogosult. Mindezekre tekintettel a H. E. által készített vélemény a Be.78.§ (4) bekezdése alapján csupán okirati bizonyítékként értékelhető.

Jelen ügyben önálló pszichológus szakértői vélemény elkészítésére nem volt szükség, a pszichológus által készített véleményt az igazságügyi orvosszakértők a vádlott elmeállapotának vizsgálatakor felhasználhatták, ezért a másodfokú bíróság nem látta indokoltnak az ügyben újabb szakértői vélemény elkészítését, ezért a H. E. által készített szakértői véleményt, mint okirati bizonyítékot tekintette az ügyben felhasználhatónak.

További eljárási szabályt sértett a megyei bíróság, amikor a védőnek a szakértő meghallgatására irányuló bizonyítási indítványát elutasította. A védő 2010. január 5. napján tartott tárgyaláson indítványozta dr.**szakértő1** megidézését, mivel hozzá kérdést kívánt intézni. A megyei bíróság az indítványt a Be.299.§ (2) bekezdésében foglaltak ellenére elutasította. A hivatkozott rendelkezés értelmében, ha a szakértő idézés ellenére nem jelenik meg, akkor a szakvélemény felolvasható, de ha ezt követően az eljárásban résztvevő személyek kérdéseket kívánnak feltenni, a tárgyalást el kell napolni és a szakértőt a kitűzött tárgyalásra ismételten meg kell idézni. Mivel az elmeállapot vizsgálatánál a Be.101.§ (2) bekezdése szerint két szakértőt kell alkalmazni, abban az esetben, ha csak az egyik szakértő jelenik meg a tárgyaláson, és a védőnek a másik szakértőhöz is kérdései vannak, a meg nem jelent szakértő megidézése nem mellőzhető.

A fentiekre figyelemmel a másodfokú bíróság a Be.353.§ (1) bekezdése alapján az ügyben bizonyítást rendelt el, és a tárgyalásra megidézte az elsőfokú tárgyaláson

meg nem jelent dr.**szakértő**1 igazságügyi orvosszakértőt, aki válaszolt a védő által feltett kérdésekre. Ezzel a másodfokú bíróság az eljárási szabálysértést kiküszöbölte.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás a Be.352.§ (1) bekezdés a) pontja alapján csupán annyiban szorul kiegészítésre, hogy a **sértett** a cselekmény elkövetésekor 50 éves volt.

A fenti kiegészítéssel a tényállás már mentes a Be.351.§ (2) bekezdésében felsorolt megalapozatlansági hibáktól és hiányosságoktól, az a bizonyítékok indokolt és okszerű mérlegelésén alapul.

Az elsőfokú bíróság a tényállást alapvetően a vádlott bűnösségre is kiterjedő, feltáró jellegű beismerő vallomása alapján állapította meg. E beismerő vallomást csupán egyetlen ponton nem támasztották alá az eljárás során beszerzett egyéb bizonyítékok, ez pedig az ölési magatartás pontos mechanizmusa volt. Az elsőfokú bíróság részletes indokát adta annak, hogy e körben a vádlott vallomásával szemben miért az orvosszakértői véleményeket fogadta el.

Egyebekben - mivel a vádlott cselekményét senki nem észlelte, és egyéb bizonyítékok a vádlott vallomását nem cáfolták, szavahihetőségét sem kérdőjelezték meg - az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen a vádlottbeismerő vallomása alapján állapította meg, mind a cselekmény előzményei, lefolyása, mind pedig a cselekmény után tanúsított magatartása tekintetében.

A helyesen megállapított tényállás alapján - melyet sem a vád, sem a védelem nem támadott - az elsőfokú bíróság megalapozottan vont következtetést a vádlott bűnösségére, és az elkövetett cselekményeket is az anyagi jogszabályoknak megfelelően minősítette.

A vádlott célja a sértett életének kioltásakor az volt, hogy a nála található pénzt megszerezze. Ezért az elsőfokú bíróság helyesen minősítette a vádlott magatartását a Btk.166.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés b) pontja szerint minősülő nyereségvágyból elkövetett emberölés bűntettének. Az elsőfokú bíróság pontosan meghatározta a sértett tulajdonában álló, és a vádlott által felgyújtott gépkocsi értékét, ennek alapján a vagyon elleni bűncselekmény tekintetében helyesen minősítette az elkövetett cselekményt a Btk.324.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés a) pontja szerint minősülő nagyobb értékre elkövetett rongálás bűntettének.

Helyesen ismerte fel a megyei bíróság, hogy az előre kiterveltség mint minősítő körülmény, a vádlott terhére nem állapítható meg. A cselekmény elkövetését megelőzően tanúsított magatartása - az arra történő felkészülés - és annak véghezvitele között olyan rövid idő telt el, hogy az előre kiterveltség nem állapítható meg. Tény, hogy a cselekmény elkövetésekor és azt követően hónapok múlva a vádlott céltudatos magatartást tanúsított, azonban a cselekmény elkövetése utáni

tevékenysége kizárólag arra irányult, hogy a felelősségre vonás elől meneküljön, ne lepleződjön le. Ez utóbbit a cselekmény minősítésekor egyébként sem lehet figyelembe venni.

A bűnösségi körülményeket az elsőfokú bíróság helyesen tárta fel és súlyuknak megfelelően értékelte.

A védelem álláspontja szerint a vádlott beismerő vallomásának sokkal nagyobb nyomatéka van a büntetés kiszabása körében. A peradatok szerint a vádlotta bűncselekmény elkövetését akkor ismerte be, és tett feltáró jellegű vallomást, amikor a lehetséges elkövetői kör már teljesen leszűkült. A vádlott akkor ismerte el büntetőjogi felelősségét és mutatta meg a sértett holttestének rejtékhelyét, amikor a nyomozó hatóság a lakásukon házkutatást tartott, és a holttestet minden valószínűség szerint a vádlott segítségével nélkül is megtalálták volna. Ez a körülmény a beismerő vallomás súlyát csökkenti.

A büntetés kiszabásakor nem lehet figyelmen kívül hagyni a cselekmény elkövetésétől a holttest felfedezéséig tartó folyamatot sem. A vádlott a bűncselekmény elkövetését követően a sértett holttestét azonnal egy sóderkupac alá rejtette, később a földbe ásta, majd a holttestet egy betonréteggel fedte be. Mindez a vádlott és családja által lakott ház kertjében történt. A vádlott a cselekményt bizonyos mértékben előkészítve, eltervezve, hidegvérrel, elvetemülten hajtotta végre. Ezek a körülmények a vádlott személyében rejlő nagyobb fokú társadalomra veszélyességre utalnak. A vádlottesetében a társadalmi igazságosság helyreállítása érdekében, a büntetés megtorló jellegének is hangsúlyt kell kapnia, a nevelő jelleg mellett. Ezért indokolt, hogy az elsőfokú bíróság a törvényi maximumot megközelítő mértékű szabadságvesztés-büntetést szabott ki vele szemben.

Amint a büntetés kiszabásának indokolásakor az elsőfokú bíróság kifejtette; a vádlottal szemben - életkorára tekintettel - életfogytig tartó szabadságvesztést nem lehet alkalmazni. Büntetése - a Btk.85.§ (3) bekezdésére tekintettel - nem érheti el a 18 évet. A vádlottal szemben a büntetést súlyosítani, és vele szemben a 18 évet majdnem elérő büntetést kizárólag akkor lett volna indokolt alkalmazni, ha esetében enyhítő körülmények egyáltalán nem lennének értékelhetők. A vádlott beismerő vallomása, megbánása, és büntetlen előélete mellett a büntetésnek a súlyosítására a másodfokú bíróság nem látott indokot.

A csupán okirati bizonyítékként felhasználható szakvéleménnyel kapcsolatosan szükségessé vált az elsőfokú bíróság által megállapított bűnügyi költségek felülvizsgálata. A H. E. által készített szakvélemény költségei - mivel azt csupán okirati bizonyítéknak tekinthető - nem terhelhetik a vádlottat. Ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a bűnügyi költségekre vonatkozó részében megváltoztatta, és a vádlottat terhelő bűnügyi költségből a pszichológus szakértői díjat levonva állapította meg az állam terhén maradó összeget.

A fentiek szerint a fellebbviteli bíróság a megyei bíróság ítéletét a Be.371.§ (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az ítéltábla a vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés-büntetésbe az elsőfokú határozat kihirdetésétől a másodfokú ítélet meghozataláig eltelt időt a Btk.99.§ (1) bekezdése alapján továbbmenően beszámította.

Kötelezte a vádlottat a Be.381.§ (1) bekezdése alapján a másodfokú eljárás során felmerült szakértői díj megfizetésére.

P é c s, 2010. július 7.

Dr.Makai Lajos s.k. a tanács elnöke, Dr.Tóth Sándor s.k. előadó bíró, Dr.Halász Etelka s.k. bíró

A Baranya Megyei Bíróság 12.B.260/2009/24. számú ítélete a Pécsi Ítéltábla Bf.I.40/2010/11. számú végzésével 2010. évi július hó 7. napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

.Makai Lajos s.k.
a tanács elnöke